

Hoàng Anh Tuấn - 10 nhận xét nhanh rút ra từ Cuộc họp Thượng đỉnh Nhóm bộ tứ (QUAD) tại Washington DC ngày 24/9/2021

Phần 1

25/9/2021

Ngày 24/9, các nhà lãnh đạo của Nhóm bộ tứ gồm Tổng thống Mỹ Joe Biden, Thủ tướng Australia Scott Morrison, Thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi và Thủ tướng Nhật Bản Suga đã gặp nhau hơn 2 giờ tại Nhà trắng. Đây là Cuộc họp Thượng đỉnh trực tiếp đầu tiên của Nhóm Bộ tứ.

Sau đây là 10 nhận xét nhanh rút ra từ Cuộc họp Thượng đỉnh này.

1. Cuộc họp này là sự tiếp tục của các hợp tác thực chất hơn trong khuôn khổ Nhóm bộ tứ kể từ năm 2019 đến nay, bao gồm: (i) Khuôn khổ hợp tác rộng lớn, bao trùm nhiều lĩnh vực; (ii) Hợp tác sâu và thực chất hơn; (iii) Không gian không chỉ giới hạn trong phạm vi Nhóm bộ tứ, mà bao trùm toàn bộ khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương rộng lớn, vượt ra ngoài phạm vi khu vực và vươn ra toàn cầu; (iv) Mức độ thể chế hóa được nâng cao lên một bước.
2. An ninh y tế là trọng tâm hợp tác của Nhóm Bộ tứ trong giai đoạn hiện nay. Điều này cho thấy họ đã nghĩ xa hơn câu chuyện "ngoại giao vắc xin", mà dùng cụm từ "an ninh y tế" có tính bao trùm và toàn diện hơn.

Nhóm bộ tứ nhấn mạnh cam kết:

(i) Đóng góp 1,2 tỷ liều vắc-xin cho thế giới, ngoài số vắc xin đóng góp cho cơ chế COVAX

(ii) Cam kết "Xây dựng lại hệ thống an ninh y tế tốt hơn" (Build Back Better Health Security). Mục tiêu là giúp các quốc gia trong khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương cứu được nhiều sinh mạng người dân qua chương trình "Cứu sống các sinh mạng ngay bây giờ" (Save Lives Now) thông qua tư vấn của Nhóm chuyên gia vắc-xin của Nhóm Bộ tứ. Đồng thời QUAD cũng giúp các nước trong khu vực cải thiện hệ thống y tế để đối phó tốt hơn với các đại dịch xảy ra trong tương lai.

(iii) QUAD nhấn mạnh và nhắc đi nhắc lại nhiều lần đến cụm từ cam kết cung cấp vắc-xin "an toàn", "hiệu quả", hàm ý cho rằng vắc-xin của các nước trong Nhóm bộ tứ có ưu thế vượt trội so với vắc-xin của các quốc gia khác.

3. Tập trung nguồn lực, giúp các nước trong khu vực xây dựng cơ sở hạ tầng. Ngay tại cuộc họp Thượng đỉnh này tại Washington DC, Nhóm Bộ tứ đã công bố sự ra đời của Nhóm phối hợp phát triển cơ sở hạ tầng của Nhóm bộ tứ (QUAD Infrastructure Coordination Group). Nhóm này gồm các chuyên gia cao cấp có nhiệm vụ đánh giá về nhu cầu xây dựng cơ sở hạ tầng của các nước khu vực và tìm cách đáp ứng bằng cách phối hợp các nguồn lực khác nhau.

Đây là cách làm rất thiết thực vì nhu cầu xây dựng cơ sở hạ tầng phục vụ cho mục tiêu phát triển ở các nước trong khu vực rất lớn, hàng năm lên tới hàng trăm tỷ USD. Và cũng trong điểm này, QUAD nhấn mạnh đến xây dựng cơ sở hạ tầng "tiêu chuẩn cao" ("High standards" Infrastructure).

Điều này cũng giúp làm nổi bật sự khác biệt về chất lượng giữa cơ sở hạ tầng do các nước Nhóm Bộ tứ thiết kế, xây dựng... khác với tiêu chuẩn "thấp" của các nước khác.

4. Hành động ứng phó với biến đổi khí hậu cũng là một trong những mục tiêu quan trọng trong hợp tác của QUAD. Các hành động cụ thể bao gồm:

(i) Hình thành mạng lưới vận chuyển xanh (Green Shipping Network)

(ii) Thiết lập đối tác sử dụng năng lượng sạch và khí hydro (Establish a Clean-Hydrogen Partnership).

(iii) Tăng cường sự thích ứng, tự lực tự cường và sẵn sàng đối phó với việc biến đổi khí hậu.

Rõ ràng mục tiêu của QUAD cũng phù hợp với mục tiêu chống biến đổi khí hậu trên phạm vi toàn cầu, cũng như chương trình nghị sự mà chính quyền Biden đang theo đuổi. Mục tiêu là hướng đến một hành tinh xanh thông qua việc thiết lập mạng lưới sản xuất xanh, chuỗi cung ứng xanh, và cuộc sống xanh.

5. Thúc đẩy giao lưu nhân dân và giáo dục chất lượng cao giữa các thành viên trong Nhóm Bộ tứ. Tại Cuộc họp Thượng đỉnh, Nhóm Bộ tứ lần đầu tiên công bố chương trình học bổng Nhóm Bộ tứ, cung cấp học bổng cho sinh viên xuất sắc của các nước thành viên học chương trình cao học và tiến sĩ tại Mỹ trong các chuyên ngành khoa học, công nghệ, kỹ sư, toán...

Đây là những ngành nghề giúp các thành viên của Nhóm Bộ tứ đào tạo các chuyên gia xuất sắc trong các lĩnh vực khoa học công nghệ mũi nhọn như máy tính lượng tử, trí tuệ nhân tạo, vật liệu mới, tự động hóa, công nghệ hàng không vũ trụ... Điều này giúp đảm bảo các thành viên của QUAD sẽ tiếp tục đi đầu thế giới trong lĩnh vực này.

(Hết phần 1)

[Hoàng Anh Tuấn](#)